

FNV-reactie Balanced Approach 2

21-06-2024, Jaap de Bie namens FNV.

Luchtvaartgroei ten koste van werkers

De afgelopen decennia is de luchtvaart sterk gegroeid, maar dit ging vrijwel altijd ten koste van werkers. De groei werd gerealiseerd door de tickets goedkoop te houden. De kosten werden gedrukt door de lonen laag te houden en de werkdruk op te voeren. Het aantal passagiers groeide snel, maar het aantal werkers bleef ongeveer gelijk.

Inmiddels zijn de eerste stappen gezet om deze race naar beneden te stoppen. Nu is het zaak om de weg terug naar boven te vinden en over te stappen op een luchtvaart waarin niet kwantiteit maar kwaliteit vooropstaat en waarin de mens centraal staat – als werker, omwonende en reiziger

Krimp lost werkdruk niet vanzelf op

In veel delen van de luchtvaart, met name onder het grondpersoneel, is de werkdruk nog altijd onaanvaardbaar hoog. Dat gaat ten koste van de gezondheid van werkers en het vormt ook een risico voor de vliegveiligheid. De Luchtvaartinspectie ILT noemt bijvoorbeeld werkdruk als factor bij het niet-naleven van de veiligheidsprocedures in de afhandeling.

Krimp kan helpen om de werkdruk hanteerbaar te maken, maar dit zal niet vanzelf gebeuren. Het is nog steeds zo dat veel bedrijven vooral naar de kosten kijken en weigeren om de nodige investeringen te doen in kwaliteit en veiligheid. Zij moeten hiertoe gedwongen worden door sociale standaarden zoals een toereikend minimumloon van 60% van het mediane loon; terugdringen van flexwerk; minimale bezettingsnormen; etc.

Verder kunnen luchtvaartbedrijven als gevolg van krimp omvangrijke schaarstewinsten boeken. Het is niet wenselijk dat die wegvloeien naar (buitenlandse) aandeelhouders: deze middelen moeten worden ingezet voor het publiek belang en voor goede arbeidsvoorwaarden in de luchtvaart.

Biedt werkers perspectief en zekerheid

De toekomst van de luchtvaart is onzeker. Dat zorgt ervoor dat een deel van het personeel zich zorgen maakt over haar of zijn baan. Bovendien vormt dit een belemmering bij de werving van personeel: mensen zullen minder snel solliciteren in een sector waarvan de toekomst voortdurend ter discussie staat.

Zowel de Rijksoverheid als luchtvaartbedrijven hebben een verantwoordelijkheid om perspectief en zekerheid te bieden aan de huidige en toekomstige werkers in de luchtvaart:

- Het luchtvaartbeleid moet recht doen aan de belangen van klimaat, omwonenden en werkers. Zolang er geen goede balans wordt gevonden, zal de toekomst van deze sector telkens opnieuw ter discussie worden gesteld wat ook onzekerheid met zich meebrengt voor werkers;

- Werkgevers moeten hun personeel een garantie geven dat zij hun baan en arbeidsvoorwaarden, niet zullen kwijtraken als gevolg van het luchtvaartbeleid. Dat kunnen ze ook makkelijk doen gezien de omvang van het personeelsverloop;
- De overheid dient zich bereid te verklaren om, indien nodig, een transitiefonds in te stellen om mensen te ondersteunen bij het vinden van een goede baan elders, mochten zij onverhoopt hun baan verliezen door krimp van de luchtvaart. Het uitgangspunt moet zijn: we laten niemand achter.